

II. Aangifte van de arbeidsongeschiktheid - Laattijdige aangifte van arbeidsongeschiktheid - Stelsel van de werknemers

Van toepassing vanaf 1 januari 2022.
Vervangt nr. 2022/20¹ van 18 januari 2022.

In het Belgisch Staatsblad van 14 januari 2022 is de verordening van 15 september 2021 tot wijziging, wat de aangifte van de arbeidsongeschiktheid betreft, van de verordening van 16 april 1997 tot uitvoering van artikel 80, § 1, 5°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 gepubliceerd.

Deze verordening:

- wijzigt de termijn om de arbeidsongeschiktheid bij de adviserend arts aan te geven
- bepaalt dat de aangiftetermijn wordt geschorst in geval van een periode van hospitalisatie
- voert onder bepaalde voorwaarden een verwittigingsmaatregel in geval van een laattijdige aangifte van de arbeidsongeschiktheid in.

I. Termijn om de arbeidsongeschiktheid aan te geven

1.1. Basistermijn

Uiterlijk de zevende kalenderdag na de aanvang van de arbeidsongeschiktheid moet de gerechtigde via de post aan de adviserend arts van zijn ziekenfonds een geneeskundig getuigschrift zenden dat is ingevuld, gedateerd en ondertekend en dat de redenen van zijn ongeschiktheid vermeldt, waarbij de poststempel bewijskracht heeft, of hem dat getuigschrift tegen ontvangstbewijs afgeven (**eerste aangifte van arbeidsongeschiktheid**).

Bij een **verlenging van de arbeidsongeschiktheid** na de einddatum van de vorige periode van erkende arbeidsongeschiktheid beschikt de gerechtigde over een termijn van zeven kalenderdagen met een aanvang daags na de eerste dag van de verlenging van de al erkende periode van arbeidsongeschiktheid.

Bij een **herval in arbeidsongeschiktheid** beschikt de gerechtigde eveneens over een termijn van zeven kalenderdagen met een aanvang daags na de eerste dag waarop de staat van arbeidsongeschiktheid opnieuw is opgetreden.

1.2. Langere termijn: gerechtigde verbonden door een arbeidsovereenkomst als arbeider of bediende

De gerechtigde die bij de aanvang van de arbeidsongeschiktheid verbonden is door een arbeidsovereenkomst voor arbeider of bediende, beschikt over een termijn van veertien dagen, respectievelijk achtentwintig dagen te rekenen vanaf de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid om de arbeidsongeschiktheid aan te geven.

1. Hier niet gepubliceerd.

In het kader van deze langere aangiftetermijn is het niet vereist dat de betrokkene daadwerkelijk het wettelijk gewaarborgde loon van veertien dagen als arbeider (*vgl.* art. 52, § 1 van de wet van 03.07.1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten) of het gewaarborgd maandloon als bediende (*vgl.* art. 70 van de voormelde wet van 03.07.1978) ontvangt opdat de langere termijn van toepassing zou zijn.

De bediende met een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd van minder dan drie maanden of voor een duidelijk omschreven werk waarvan de uitvoering normaal een tewerkstelling van minder dan drie maanden vergt (*vgl.* art. 71 van de voormelde wet van 03.07.1978 wat het recht op gewaarborgd loon gedurende veertien dagen betreft) beschikt bovendien over een aangiftetermijn van achtentwintig dagen aangezien de betrokkene verbonden is door een arbeidsovereenkomst voor bediende bij de aanvang van zijn arbeidsongeschiktheid.

Een tijdelijke leerkracht beschikt ook over een aangiftetermijn van achtentwintig dagen.

Voorbeelden:

- een arbeider is arbeidsongeschikt vanaf maandag 3 januari 2022 tot en met zondag 6 maart 2022. In de onderneming is op elke donderdag en vrijdag van de week tijdelijke werkloosheid van toepassing. Voor deze dagen betaalt de werkgever geen gewaarborgd loon met toepassing van artikel 56 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (de betrokkene heeft immers alleen recht op gewaarborgd loon voor de dagen waarop hij aanspraak had kunnen maken op loon indien hij niet arbeidsongeschikt was). De werkgever betaalt dus gewaarborgd loon uit voor de periode vanaf maandag 3 januari 2022 tot en met zondag 16 januari 2022, met uitzondering van de donderdagen en vrijdagen in deze periode

de betrokkene heeft zijn arbeidsongeschiktheid aangegeven op vrijdag 14 januari 2022. Deze aangifte is tijdig (want binnen de veertien dagen te rekenen vanaf de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid). Het ziekenfonds kan uitkeringen uitbetalen voor donderdag 6 en vrijdag 7 januari 2022, donderdag 13 en vrijdag 14 januari 2022 en voor de periode vanaf maandag 17 januari 2022

- een uitzendkracht werkt als arbeider en heeft een arbeidsovereenkomst voor de periode vanaf maandag 3 januari 2022 tot en met zondag 9 januari 2022. Hij wordt arbeidsongeschikt erkend vanaf donderdag 6 januari 2022 tot en met zondag 30 januari 2022. De werkgever betaalt het wettelijk gewaarborgde loon voor de periode vanaf 6 tot en met 9 januari 2022 (de betrokkene toont de vereiste maand dienstanciënniteit aan op basis van vroegere arbeidsovereenkomsten).

de betrokkene heeft zijn arbeidsongeschiktheid aangegeven op vrijdag 14 januari 2022. Deze aangifte is tijdig (want binnen de veertien dagen te rekenen vanaf de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid). Het ziekenfonds kan uitkeringen toekennen voor de periode vanaf maandag 10 januari 2022

- een bediende treedt in dienst op dinsdag 1 maart 2022 en heeft een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd van twee maanden. Hij wordt arbeidsongeschikt op maandag 4 april 2022 en verder arbeidsongeschikt erkend tot en met dinsdag 31 mei 2022. De werkgever heeft het wettelijk gewaarborgd loon uitbetaald voor de periode vanaf maandag 4 april 2022 tot en met zondag 17 april 2022

de betrokkene heeft zijn arbeidsongeschiktheid aangegeven op donderdag 21 april 2022. Deze aangifte is tijdig (want binnen de periode van achtentwintig dagen te rekenen vanaf de aanvangsdatum van de arbeidsongeschiktheid). Het ziekenfonds kan de uitkeringen uitbetalen voor de periode vanaf maandag 18 april 2022 tot en met dinsdag 31 mei 2022.

1.3. Saldo van de langere aangiftetermijn in geval van een verlenging of een herval

In geval van een verlenging of een herval, wordt de principiële termijn van zeven kalenderdagen verlengd ten belope van een eventueel saldo van veertien of achtentwintig kalenderdagen als het gaat om een verzekerde verbonden door een arbeidsovereenkomst voor een arbeider respectievelijk een bediende.

> Voorbeeld:

Een bediende met een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd is arbeidsongeschikt vanaf maandag 7 februari 2022 tot en met donderdag 24 februari 2022 (18 kalenderdagen). Deze periode van arbeidsongeschiktheid is volledig gedekt door het gewaarborgd loon. Vanaf maandag 7 maart 2022 is hij opnieuw arbeidsongeschikt wegens dezelfde aandoening. De werkgever heeft het gewaarborgd loon betaald voor de periode vanaf maandag 7 maart 2022 tot en met vrijdag 18 maart 2022 (12 kalenderdagen). Het ziekenfonds heeft uitkeringen betaald vanaf maandag 21 maart 2022.

- 1) De betrokkene heeft het herval aangegeven op maandag 14 maart 2022. Dit is tijdig aangezien het is gebeurd binnen de termijn van 10 dagen (saldo van de aangiftetermijn van 28 kalenderdagen) te rekenen vanaf 7 maart 2022 (de termijn verstrijkt dus op woensdag 16.03.2022). De uitkeringen kunnen onverminderd toegekend worden voor de periode vanaf maandag 21 maart 2022.
- 2) De betrokkene heeft het herval aangegeven op maandag 28 maart 2022. Dit is laattijdig (aangifte na woensdag 16.03.2022). Voor de periode vanaf maandag 21 maart 2022 tot en met maandag 28 maart 2022 zou het bedrag van de uitkeringen principieel met 10 % moeten worden verminderd (vgl. echter ook punt II. - de toepassing van een verwittigingsmaatregel).

1.4. Impact van een periode van hospitalisatie of profylactisch verlof op de aangiftetermijn

De aangiftetermijn is geschorst tijdens de volgende tijdvakken waarin een wettelijk vermoeden van arbeidsongeschiktheid van toepassing is:

- een periode van hospitalisatie
- een periode van profylactisch verlof, meer bepaald de periode waarin het voor de gerechtigde verboden is om naar zijn werk te gaan omdat hij in contact is gekomen met iemand die aangeast is door een in artikel 239, § 1, 1° van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 bepaalde besmettelijke ziekte (zoals bijvoorbeeld tyfus, pokken, ...).

In geen geval kan deze aangiftetermijn bovendien verstrijken vóór de tweede dag die volgt op de laatste dag van het betrokken tijdvak.

> Voorbeeld:

Een werkloze is arbeidsongeschikt vanaf maandag 4 januari 2022 tot en met maandag 31 januari 2022. Hij is op dinsdag 11 januari 2022 gehospitaliseerd (hospitalisatie van één dag). Gelet op de schorsing van de aangiftetermijn wegens de hospitalisatie van één dag eindigt deze termijn principieel op woensdag 12 januari 2022.

Aangezien echter in geen geval de aangiftetermijn kan verstrijken vóór de tweede dag die volgt op de laatste dag van het tijdvak van hospitalisatie, is donderdag 13 januari 2022 de laatste dag van de aangiftetermijn (verlenging met één dag).

1.5. Verlenging van de aangiftetermijn indien de laatste dag een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is

Wanneer de laatste dag van de toepasselijke aangiftetermijn een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag is, wordt deze termijn verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

1.6. Aangifte van de arbeidsongeschiktheid door het verzenden van het getuigschrift via de post: toepassing van een juridische fictie

Rekening houdend met het specifieke distributiemodel door bpost (langere termijn voor de *non prior*-postbezorging) en dat het wenselijk is om aan de verzekerde de keuze van zijn verzendingswijze te laten, wordt in het kader van de verificatie van de aangiftetermijn een **juridische fictie** ingevoerd voor de verzendingen via de post van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid om de arbeidsongeschiktheid bij de adviserend arts van het ziekenfonds aan te geven.

Op voorwaarde dat dit document uiterlijk op de laatste dag van de toepasselijke aangiftetermijn ondertekend is, wordt het geacht tijdig te zijn verzonden als de poststempel uiterlijk de vijfde werkdag na het verstrijken van de toepasselijke termijn is aangebracht ("werkdag" is elke dag, behalve de zondagen en de wettelijke feestdagen).

Opmerkingen:

- deze juridische fictie is niet van toepassing op de aangiftedocumenten die tegen ontvangstbewijs worden afgegeven of via elektronische weg worden verstuurd
- wanneer de poststempel ontbreekt of de poststempel onvoldoende leesbaar is (situatie van overmacht), is het aangiftedocument tijdig verzonden als de ontvangstdatum door het ziekenfonds uiterlijk de vijfde werkdag na het verstrijken van de toepasselijke aangiftetermijn is.

II. Sanctie wegens een laattijdige aangifte van de arbeidsongeschiktheid – Artikel 9 van de verordening van 16 april 1997

Wanneer de betrokkene de arbeidsongeschiktheid laattijdig heeft aangegeven, kunnen hem voor de periode van laattijdigheid uitkeringen worden betaald na een vermindering van 10 % die op het dagbedrag van de uitkeringen wordt toegepast.

De vermindering wordt toegepast op het dagbedrag van de uitkeringen waarop de betrokkene daadwerkelijk aanspraak kan maken.

Indien wegens een cumulatiebepaling het bedrag van de uitkeringen moet worden beperkt, wordt de vermindering van 10 % toegepast op het "beperkte" bedrag van de uitkeringen die moeten worden toegekend voor de voormelde periode.

Voorbeelden:

- de sanctieperiode bedraagt zeven weken. De betrokkene heeft aanspraak op een dagbedrag van 66,5500 EUR.
Indien de aangifte niet laattijdig was, had de betrokkene een totaalbedrag aan uitkeringen ontvangen van **2.795,10 EUR** (66,5500 EUR x 42).
Wegens de laattijdige aangifte ontvangt de betrokkene een bedrag aan uitkeringen gelijk aan **2.515,59 EUR** [(66,5500 EUR x 90 %) x 42].
- dezelfde situatie als hierboven weergegeven, maar de betrokkene ontvangt een dagrente wegens een beroepsziekte van 20,25 EUR die in toepassing van artikel 136, § 2 van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 op de uitkering in mindering moet worden gebracht. De betrokkene kan dus principieel aanspraak maken op een daguitkering van **46,30 EUR** (66,5500 EUR - 20,25 EUR).

___ Toepassing van de sanctie wegens laattijdige aangifte (46,30 EUR x 90 %) = 41,67 EUR

Wegens de laattijdige aangifte ontvangt de betrokkene een bedrag aan uitkeringen gelijk aan **1.750,14 EUR** (41,67 EUR x 42).

Voor welke periode moet de sanctie worden toegepast?

Indien het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid **is verzonden via de post**, kan de gerechtigde slechts aanspraak maken op volledige uitkeringen vanaf de vierde werkdag voorafgaandelijk de dag van toezending (waarbij de poststempel bewijskracht heeft), of vanaf de dag na de datum van ondertekening van het betrokken document als deze dag zich bevindt na de vierde werkdag voorafgaandelijk de dag van toezending.

De sanctie (vermindering van de uitkeringen met 10 %) is dus van toepassing op de periode die, al naargelang het geval, deze vier werkdagen of de dag na de datum van ondertekening voorafgaat.

Indien het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid **tegen ontvangstbewijs is afgegeven** aan de adviserend arts, kan de gerechtigde op volledige uitkeringen aanspraak maken vanaf de eerste werkdag die volgt op die waarop hij het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid heeft afgegeven aan de adviserend arts.

De sanctie (vermindering van de uitkeringen met 10 %) is dus vanaf het begin van de desbetreffende periode van arbeidsongeschiktheid tot en met de dag van de afgifte van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid van toepassing.

Uitzondering:

Een **verwittigingsmaatregel** is onder bepaalde voorwaarden van toepassing waardoor de uitkeringen niet met 10 % worden verminderd als de aangifte laattijdig is.

Deze verwittiging kan slechts worden toegepast

- (i) één keer per eenzelfde periode van arbeidsongeschiktheid (inclusief een verlenging van de arbeidsongeschiktheid of een herval in arbeidsongeschiktheid)
en
- (ii) voor zover de duur van de laattijdigheid niet meer dan één maand bedraagt.
De berekening van deze maand gebeurt van datum tot datum.
Ter illustratie: indien de laatste dag van de aangiftetermijn 3 februari is:

- kan de verwittigingsmaatregel uiterlijk worden toegepast als 3 maart als aangiftedatum wordt weerhouden
- kan de verwittigingsmaatregel niet worden toegepast als 4 maart als aangiftedatum wordt weerhouden (de laattijdigheid bedraagt dan meer dan één maand).

Opmerking: indien de laatste dag van de maand laattijdigheid een zaterdag, een zondag of een feestdag is, wordt deze termijn van een maand in het kader van de verwittigingsmaatregel verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

> Voorbeelden:

Laatste dag aangiftetermijn	Vaststelling maand laattijdigheid	Toepassing sanctie vanaf
vrijdag 28 januari 2022	van zaterdag 29 januari 2022 t.e.m. maandag 28 februari 2022	dinsdag 1 maart 2022
dinsdag 1 februari 2022	van woensdag 2 februari 2022 t.e.m. dinsdag 1 maart 2022	woensdag 2 maart 2022
maandag 28 februari 2022	van dinsdag 1 maart 2022 t.e.m. donderdag 31 maart 2022	vrijdag 1 april 2022
donderdag 3 maart 2022	van vrijdag 4 maart 2022 t.e.m. zondag 3 april 2022 => verlenging tot en met maandag 4 april 2022	dinsdag 5 april 2022
woensdag 31 augustus 2022	van donderdag 1 september 2022 t.e.m. vrijdag 30 september 2022	zaterdag 1 oktober 2022
maandag 29 januari 2024	van dinsdag 30 januari 2024 t.e.m. donderdag 29 februari 2024	vrijdag 1 maart 2024
donderdag 29 februari 2024	van vrijdag 1 maart 2024 t.e.m. zondag 31 maart 2024 => verlenging tot en met maandag 1 april 2024	dinsdag 2 april 2024

Indien het ziekenfonds de verwittiging toepast, dient het de sociaal verzekerde schriftelijk ter kennis te brengen dat de aangifte laattijdig is gebeurd en eenmalig geen enkele sanctie is toegepast voor deze laattijdige aangifte.

Concrete toepassing om de maand laattijdigheid te bepalen

aangiftetermijn	maand laattijdigheid (van datum tot datum)	altijd een toepassing van de sanctie
-----------------	--	--------------------------------------

Verzending via de post: rekening houden met de vijfde werkdag voorafgaandelijk de toezending van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid of de dag van ondertekening van dit getuigschrift indien die na de voormelde vijfde werkdag ligt, waarbij de poststempel bewijskracht heeft.

Afgifte tegen ontvangstbewijs: rekening houden met de dag van de afgifte van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid.

- een verzekerde (*werkloze*) is arbeidsongeschikt vanaf dinsdag 4 januari 2022 en begeeft zich op dinsdag 4 januari 2022 naar zijn behandelend arts. Gelet op de aangiftetermijn van zeven kalenderdagen die aanvat daags na het begin van de arbeidsongeschiktheid, moet hij uiterlijk op dinsdag 11 januari 2022 de aangifte van arbeidsongeschiktheid verrichten (in geval van een aangifte via de post moet de poststempel uiterlijk op maandag 17.01.2022 zijn aangebracht rekening houdend met de toepassing van de "juridische fictie").
- De poststempel wordt aangebracht op donderdag 13 januari 2022 -> de aangifte is **tijdig** (toepassing van de juridische fictie: het uiterlijk op de laatste dag van de toepasselijke termijn ondertekende getuigschrift van arbeidsongeschiktheid wordt geacht tijdig via de post aan de adviserend arts te zijn verzonden als de poststempel uiterlijk de vijfde werkdag na het verstrijken van de toepasselijke termijn is aangebracht).
- De poststempel wordt aangebracht op dinsdag 18 januari 2022 -> de aangifte is **niet tijdig**. Hoewel de aangifte laattijdig is, *wordt geen sanctie toegepast* (eerste keer tijdens eenzelfde periode van arbeidsongeschiktheid + duur van de laattijdigheid ≤ 1 maand (vijfde werkdag voorafgaandelijk de toezending van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid: woensdag 12.01.2022)).

Het ziekenfonds verwittigt de verzekerde dat de aangifte laattijdig is gebeurd en eenmalig geen sanctie wordt toegepast voor deze laattijdige aangifte.

- Een verzekerde (*bediende*) is arbeidsongeschikt vanaf woensdag 5 januari 2022 en begeeft zich op maandag 10 januari 2022 naar zijn behandelend arts. Gelet op de aangiftetermijn van achtentwintig kalenderdagen (die aanvat op de begindatum van de arbeidsongeschiktheid), moet hij uiterlijk op dinsdag 1 februari 2022 de aangifte van arbeidsongeschiktheid verrichten (in geval van een aangifte via de post moet de poststempel uiterlijk op maandag 07.02.2022 zijn aangebracht rekening houdend met de toepassing van de “juridische fictie”).
- De poststempel wordt aangebracht op donderdag 3 maart 2022 -> de aangifte is **niet tijdig**. Hoewel de aangifte laattijdig is, *wordt geen sanctie toegepast* (eerste keer tijdens eenzelfde periode van arbeidsongeschiktheid + duur van de laattijdigheid ≤ 1 maand (vijfde werkdag voorafgaandelijk de toezending van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid: vrijdag 25.02.2022)).
Het ziekenfonds verwittigt de verzekerde dat de aangifte laattijdig is gebeurd en eenmalig geen sanctie wordt toegepast voor deze laattijdige aangifte.
- De poststempel wordt aangebracht op vrijdag 11 maart 2022 -> de aangifte is **niet tijdig**. De aangifte is laattijdig en *de sanctie wordt toegepast* (duur van de laattijdigheid > 1 maand (vijfde werkdag voorafgaandelijk de toezending van het getuigschrift van arbeidsongeschiktheid: zaterdag 05.03.2022)). Het gegeven dat het gaat om een eerste laattijdige aangifte tijdens eenzelfde periode van arbeidsongeschiktheid speelt geen rol aangezien de duur van de laattijdigheid meer dan één maand bedraagt.

Bijzondere situaties:

- a) Na een eerste laattijdige aangifte (aangifte A) heeft het ziekenfonds de verwittigingsmaatregel toegepast. Na een nieuwe aangifte (aangifte B) blijkt echter dat deze aangifte A een verlenging is en het tweede getuigschrift als een eerste aangifte moet worden gekwalificeerd.

Voor de toepassing van de verwittigingsmaatregel dient een chronologisch criterium in functie van de aangiftedatum te worden weerhouden. Deze verwittigingsmaatregel moet worden toegepast op de eerste laattijdige aangifte waarvan de duur van de laattijdigheid niet meer dan een maand bedraagt. Vermits op de aangifte A al de verwittigingsmaatregel is toegepast, kan de aangifte B dus niet het voorwerp zijn van de verwittigingsmaatregel (hoewel deze aangifte betrekking heeft op een periode van arbeidsongeschiktheid die zich vroeger in de tijd situeert).

- b) Het ziekenfonds ontvangt een enveloppe met daarin twee aangiftes (een eerste aangifte en een verlenging) voor eenzelfde risico. De twee aangiftes zijn laattijdig en voor beide aangiftes bedraagt de laattijdigheid niet meer dan één maand.

In deze situatie kan de verwittigingsmaatregel slechts op één getuigschrift worden toegepast, meer bepaald op de aangifte die als de eerste aangifte dient te worden gekwalificeerd.

III. Inwerkingtreding

Deze omzendbrief heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2022 en is van toepassing op elke aangifte, met inbegrip van de verlenging en het herval, voor een periode van arbeidsongeschiktheid die ten vroegste op 1 januari 2022 aanvangt.

Omzendbrief V.I. nr. 2022/31 – 400/51 van 24 januari 2022.